Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1163

Vragen van het lid **Oskam** (CDA) aan de Minister van Veiligheid en Justitie over *het bericht «OM biedt jeugd in Veen 600 euro»* (ingezonden 24 december 2014).

Antwoord van Minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 29 januari 2015). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 1027.

Vraag 1
Kunt u aangeven waar de bijzondere omstandigheden, impact van de aanhouding en langdurige onzekerheid uit bestonden op basis waarvan het Openbaar Ministerie (OM) een hogere schadevergoeding van 200 euro heeft toegekend aan de betreffende 88 jongeren?[1]

Antwoord 1
Bij de beoordeling van de verzoeken is rekening gehouden met de omstandigheden waaronder de verdachten in hechtenis hebben verbleven. Door het grote aantal aanhoudingen konden niet alle verdachten direct op een politiebureau worden geplaatst. Sommigen hebben langere tijd in een bus doorgebracht; anderen hebben ver buiten de provinciegrenzen verbleven. Het merendeel van de verdachten heeft drie dagen vastgezeten en heeft ook Oud en Nieuw in de cel doorgebracht. Daarnaast is er voor de aanhoudingen veel persbelangstelling geweest en waren ook dit jaar de ogen van velen op Veen gericht.
Zie verder het antwoord op vraag 2.

Vraag 2
Zijn er schadevergoedingen uitgekeerd aan een of meer van de 100 jongeren die hoger zijn uitgevallen dan 200 euro per nacht? Zo ja, om hoeveel zaken gaat het, wat waren die bedragen en waarom is een (nog) hoger bedrag uitgekeerd?

Antwoord 2
Er zijn (nog) geen schadevergoedingen uitgekeerd. De gewezen verdachten hebben op grond van artikel 89 Wetboek van Strafvordering (Sv) verzoeken om schadevergoeding ingediend bij de rechtbank. Het Openbaar Ministerie

[1] «OM biedt jeugd in Veen 600 euro», Trouw, dinsdag 23 december 2014.

ah-tk-20142015-1163
ISSN 0921 - 7398
’s-Gravenhage 2015

heeft in die zaken inmiddels advies uitgebracht en – op grond van de omstandigheden genoemd in antwoord 1 – geadviseerd een bedrag van € 200 per dag toe te kennen.

Vraag 3
Van hoeveel van de 88 geseponeerde zaken valt volgens u niet uit te sluiten dat diegenen die een (hogere) schadevergoeding hebben ontvangen, wel degelijk met flessen en zwaar vuurwerk naar de brandweer hebben gegooid tijdens de jaarwisseling vorig jaar in Veen?

Antwoord 3
In de 88 zaken die zijn geseponeerd kon niet wettig en overtuigend worden bewezen dat de verdachten zich hadden schuldig gemaakt aan een strafbaar feit.

Vraag 4
Indien het antwoord op de vorige vraag één of meer luidt, hoe verhoudt zich dat tot uitkeren van een (hogere) schadevergoeding aan de mogelijke daders van deze ongeregeldheden?

Antwoord 4
Ik verwijs u naar het antwoord op vraag 3.

Vraag 5
Op welke wijze is de berekening van 200 euro per nacht tot stand gekomen?

Antwoord 5
Het forfaitaire bedrag dat door het Landelijk overleg van voorzitters van de strafsectoren van de gerechtshoven en de rechtbanken (LOVS), thans het Landelijk Overleg Vakinhoud Strafrecht, is vastgesteld voor verblijf in een politiecel, bedraagt € 105 per dag. Rekening houdend met de omstandigheden waaronder de verdachten hebben vastgezeten en de impact en de onzekerheid die de langere onderzoekstijd met zich heeft meegebracht, is het OM van oordeel dat een hogere vergoeding dan het forfaitaire bedrag op zijn plaats is. Na raadpleging van de jurisprudentie is het OM tot het oordeel gekomen dat een bedrag van € 200 per dag als redelijk en billijk kan worden aangemerkt.

Vraag 6
Onderschrijft u de stellingname van de advocaat, die zestig van de ex-verdachten bijstond, dat het ging om «wat nattevingerwerk» en «een beetje koehandel» met het OM ten aanzien van de wijze waarop dit bedrag tot stand is gekomen?

Antwoord 6
Nee, deze stellingname onderschrijf ik niet. Aan de totstandkoming van het bedrag is een zeer zorgvuldige belangenafweging voorafgegaan. Ook de afstemming met de advocaten heeft constructief en professioneel plaatsgevonden.

Vraag 7
Deelt u de stellingname van de betreffende advocaat dat de manier waarop de politie in de betreffende nacht mensen van hun barkruk heeft getrokken en in een bus heeft geduwd, zeer negatief is? Kunt u deze lezing van de feiten bevestigen en indien dat niet het geval is corrigeren?

Antwoord 7
Nee, deze stellingname deel ik niet. De aanhoudingen van alle in het café aanwezige personen was een reactie op zeer heftig geweld jegens de politie waarbij gezien is dat een groot aantal (tussen de 50 en de 100) personen van de groep waarvan de geweldplegers deel uitmaakten, het café in is gevlucht. Ook vanuit dat café zijn nog geweldshandelingen jegens de politie gepleegd. Om de dreigende situatie een halt toe te roepen en om de rust te laten weerkeren, maar ook om een signaal af te geven dat dergelijk gedrag niet acceptabel was, was daadkrachtig politieoptreden wenselijk. Buiten het feit dat de in het café aanwezige personen op dat moment konden worden

aangemerkt als verdachten van openlijke geweldpleging, heeft bij de afweging om tot aanhouding over te gaan tevens een rol gespeeld dat algemeen bekend is dat het in Veen al jaren onrustig is rond de jaarwisseling, waarbij geweld jegens de politie niet wordt geschuwd. De verdachten zijn rustig en gecontroleerd bij het verlaten van het café één voor één aangehouden.

Vraag 8
Met welke partijen heeft het OM bij de berekening van een hogere schadevergoeding rekening gehouden, behalve de verdachten en diens raadslieden? Heeft het OM rekening gehouden met de mening van en impact op de aangevallen brandweerlieden? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet en hoe verhoudt zich dat tot de ernst van de gepleegde feiten?

Antwoord 8
Het OM heeft in zijn advies bij de berekening van de hoogte van een schadevergoeding rekening gehouden met de criteria van artikel 89 Sv en de daarop gebaseerde jurisprudentie. Tot toekenning van schadevergoeding op grond van dit artikel wordt overgegaan indien en voor zover daartoe gronden van billijkheid aanwezig zijn. Daarbij dienen alle omstandigheden in aanmerking te worden genomen.

Vraag 9
Kunt u een overzicht geven van het aantal zaken de afgelopen twee jaar (2013, 2014) waarin het OM hogere schadevergoedingen heeft uitgekeerd wegens onrechtmatige detentie, wat de redenen daarvan zijn geweest en om wat voor bedragen het ging?

Antwoord 9
Zoals ik reeds heb gemeld in het antwoord op vraag 2 betreft het geen schadevergoeding door het Openbaar Ministerie, maar zaken ex art. 89 Sv. waarin het OM advies heeft uitgebracht. Uiteindelijk neemt de rechter een beslissing over de hoogte van de schadevergoeding. Er zijn geen gegevens bekend met betrekking tot het aantal zaken waarin door de rechtbanken en gerechtshoven een hogere vergoeding dan de door het LOVS vastgestelde forfaitaire vergoeding is toegekend.

Vraag 10
Welk signaal gaat er volgens u uit van het uitkeren van (hogere) schadevergoedingen aan jongeren die mogelijk terecht hebben vastgezeten wegens ongeregeldheden rond de jaarwisseling? Hoe verhoudt zich dat tot uw aangekondigde hardere bestrijding van ongeregeldheden en geweld tegen hulpverleners tijdens de jaarwisseling?

Antwoord 10
Het OM neemt agressie en geweld tegen personen met een publieke taak zeer serieus en hanteert hiervoor ook zwaardere richtlijnen. In alle gevallen moet vanzelfsprekend sprake zijn van voldoende wettig en overtuigend bewijs voordat tot vervolging kan worden overgegaan.
De onderhavige zaken zijn geseponeerd vanwege onvoldoende wettig en overtuigend bewijs. Het uitkeren van een schadevergoeding door de rechtbank is wettelijk vastgelegd in artikel 89 Sv. Deze bepaling is ook van toepassing op geseponeerde zaken.

Vraag 11
Wat is de stand van zaken ten aanzien van de overige 12 van de 100 opgepakte jongeren, waaronder de stand van zaken van het strafrechtelijk proces dat tegen drie van hen wordt gevoerd?

Antwoord 11
Het opsporingsonderzoek ten aanzien van zes verdachten is nog niet afgerond. Drie verdachten zijn inmiddels gedagvaard om te verschijnen voor de meervoudige kamer in de rechtbank. De zaken tegen deze verdachten zijn voor onbepaalde tijd aangehouden, in afwachting van een eindproces-verbaal en het horen van een drietal getuigen door de rechter-commissaris.

Aan drie verdachten is een transactievoorstel gedaan ter zake van overtreding van een APV-bepaling. Eén van deze verdachten heeft inmiddels betaald; ten aanzien van de andere twee verdachten geldt dat de advocaat vooralsnog niet akkoord is gegaan met het voorstel.

Vraag 12
Welke bedragen voor onrechtmatige detentie (per dag) worden uitgekeerd in andere EU-lidstaten? Kunt u daar een overzicht van geven?

Antwoord 12
Ik beschik niet over dergelijke informatie.